

Návrh na experimentálne overovanie študijného odboru

82.. L sklársky dizajn

PREDKLADATEĽ:

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20 A
911 01 Trenčín

Zodpovedný za projekt:	PhDr. Pavol Jaseň, riaditeľ školy
Forma štúdia:	denné pomaturitné štúdium vyššieho odborného štúdia
Dĺžka štúdia:	3 roky
Poskytnutý stupeň vzdelania:	vyššie odborné vzdelanie ISCED 5B/terciárne/
Navrhovateľ:	Trenčiansky samosprávny kraj

Vyššie odborné štúdium je určené pre uchádzačov, ktorí v predchádzajúcom štúdiu získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie podľa ISCED 3A. Ukončuje sa absolventskou skúškou s právom používať titul DiS (Diplomovaný špecialista).

Zdôvodnenie projektu

Odbor 82xx7 sklársky dizajn, širokospektrálny odbor, ktorý nadväzuje na študijný odbor 8284 6 dizajn a tvarovanie skla, môže byť i rozširujúcim špecializačným štúdiom pre 8235 6 výtvarné spracúvanie skla. Hlavným dôvodom, ktorý nás vedie otvoriť tento odbor je pomerne veľké množstvo uchádzačov o zamestnanie v TSK, v okrese Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Myjava, Nové mesto nad Váhom, Ilava a Trenčín z radov absolventov gymnázií a obchodných akadémií, ako i ostatných stredných škôl, ktorí sa k 1.10.2011 uchádzali o zamestnanie na ÚP,SVaR SR. Títo absolventi, by si mohli rozšíriť svoje vzdelanie o pomaturitné štúdium a tak získať odborné kompetencie, zručnosti a vedomosti v oblasti spracovania skla v odbore sklársky dizajn.

Naša škola môže týmto absolventom ešte získať ucelené vedomosti od výroby skla, cez zušľachtovanie až po dokončovacie operácie.

Ciele overovania:

Absolventi stredných škôl majú zvládnuté učivo všeobecnovzdelávacích predmetov, ako i predmetov odborných vo svojom odbore. Overovanie by bolo zamerané na zvládnutie sklárskej technológie, umeleckých predmetov, pedagogických predmetov, predmetov IKT a predmetu prax, ktorý má ŠkVP vytvorený podľa ISCED 5B, umožní študentom zvládnuť a prehĺbiť náročnejšie technológie jednotlivých umeleckých disciplín a technologické postupy jednotlivých technológií, ako je brúsenia skla, hutnícke tvarovania skla, maľovania a leptania skla, výrobu sklenej vitráže a vzorkárstvo sklenej bižutérie, ktoré by sa premietlo do hlavného predmetu navrhovanie sklárskeho dizajnu. Naučí kultivovať výtvarný názor

a navrhovať tvarovo invenčné a zároveň funkčné úžitkové objekty zo skla, v spojení s realizáciou v materiáli, s iným materiálom a umiestnením v interiéri alebo exteriéri.

1. Charakteristika študijného odboru 82.. L sklársky dizajn

Absolvent študijného odboru vzdelávajúci sa podľa školského vzdelávacieho programu ovláda v odbore 82.. L sklársky dizajn sústavu činností, v ktorých sú dôsledne prepojené základné a vyššie poznatky **z teoretických oblastí:**

- **Odborná jazyková príprava v cudzom jazyku** - v odbornom cudzom jazyku
- **Umelecko-historická výchova** – z dejín výtvarnej kultúry, histórie sklárskej tvorby, kultúrnom dejepise
- **Psychológia a marketing** - zo psychológie, aplikovanej psychológie, ekonomiky, marketingu, technického kreslenia, technológie, sklárskych materiálov a ekológie.
- **Pedagogická príprava** – teória výchovy a vyučovania, metodiky odborného vyučovania, pedagogického seminára

a **z praktických oblastí:**

- **Modelovanie a modelárske techniky- z figúry, modelovania, počítačovej grafika**
- **Praktická príprava- výtvarná príprava, navrhovania, praxe a rozširujúcich výtvarných disciplín.**
- **Pedagogická praktická príprava- nácvik a vyučovacej praxe.**

Nezanedbateľnou zložkou vyučovania je i bezpečnosť a hygiena pri práci, ktorá je zahrnutá v učebnom pláne jednotlivých predmetov. Štúdium ďalej utvára predpoklady na samostatnú tvorbu v oblasti výtvarného spracovania skla pre sklársky dizajn, pretransformovaný do voľnej tvorby. Skladba a obsah odborných vyučovacích predmetov zodpovedá súčasným potrebám praxe v oblasti spracúvania skla a modernému sklárskemu dizajnu, zároveň predkladá nové možnosti vývoja v danej sfére. Obsah na jednej strane poskytuje poznatky a skúsenosti postupov v klasických technológiách skla, ale aj ovládanie nových technológií kovových a nekovových materiálov, digitálnych médií ako sú počítače, internet, video, digitálna fotografia, virtuálna grafika a ich vzájomné prepojenie v konečnom umeleckoremeselnom produkte. Podporuje a formuje sa kreativita, precíznosť a originalita. Podporuje ekologické myslenie a umožňuje absolventovi chápať súvislosti medzi javmi, rozumieť všeobecným zákonom a zákonitostiam, oceňovať kultúrne hodnoty a využívať ich. Odbor pripravuje absolventov na samostatnú živnosť a zároveň aj na vysokoškolské štúdium. Odborné vzdelanie umožní rozvíjať samostatné myslenie a konanie v priestore multimediálnej komunikácie. Podieľa sa na vytváraní a obohacovaní hodnotovej stupnice historických ako aj súčasných výtvarno-estetických vzťahov a zákonitostí. Má schopnosť vecne, konštruktívne a kultivovane prezentovať osobné, spoločenské a odborné názory, vedomosti a javy.

Metódy výučby posilňujú vnútornú motiváciu, schopnosť ďalšieho samoštúdia a rozvoja osobnosti absolventa tohto študijného odboru 82xx 7 sklársky dizajn. Absolvent vie úspešne komunikovať, exaktne formulovať svoje myšlienky, sprostredkovať svoj názor odbornej verejnosti, ovláda zásady spoločenského styku. Rozširovanie všeobecných a odborných vedomostí je doplnené základnými znalosťami z oblasti pedagogiky, psychológie a metodiky odborného vyučovania tak v teoretickej, ako aj v praktickej rovine. Dôraz sa kladie aj na posilnenie štúdia predmetov s ekonomickým a manažérskym zameraním. Neoddeliteľnou súčasťou výučby je práca s počítačom na odborných i všeobecnovzdelávacích hodinách. Podstatnou zložkou je i komunikácia v odbornom cudzom jazyku.

Odbor sklársky dizajn umožní študentom zvládnuť náročnejšie technológie jednotlivých

umeleckých disciplín a technologické postupy spracovania skla, či už v dielni maľovania a leptania, tvarovania a aplikácie skla. Učí kultivovať výtvarný názor a navrhovať tvarovo invenčné a zároveň funkčné úžitkové objekty v spojení s realizáciou v inom materiáli ako je sklo a umiestnením v interiéri alebo exteriéri. Súčasťou základných odborných činností je týždňový výtvarný kurz (plenér) a počas štúdia absolvovanie a realizácia ročníkových prác a projektov v hlavných výtvarno-umeleckých predmetoch (klausúrne práce).

Odbornú prípravu skvalitňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, v zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách. Vhodnou skladbou predmetov je možné doprofilovať učebný plán podľa vlastných záujmov, alebo podľa potrieb regiónu.

V rámci praktickej pedagogickej prípravy v predmete vyučovacia prax absolvujú žiaci 2. ročníka súvislú pedagogickú prax v základných umeleckých školách a iných inštitúciách so záujmovými útvarmi so zameraním na výtvarnú výchovu v zmysle platných učebných osnov.

2. Celková charakteristika absolventa

Absolvent študijného odboru 82.. L sklársky dizajn je stredoškolsky vzdelaný pracovník - špecialista s vyšším odborným vzdelaním, ktorý sa uplatní v náročných odborných profesiách v oblasti úžitkového výtvarníctva, umelecko-remeselnej tvorby sklárskeho dizajnu a v pedagogickej činnosti v tejto oblasti. Môže sa uplatniť aj ako vysoko kvalifikovaný pracovník v oblasti obchodných činností v závodoch na výrobu sklenených výrobkov, alebo vo firmách zaoberajúcich sa zušľacht'ovaním alebo opracovaním skla na vysokej estetickej a úrovni. Má vzťah k jednotlivým formám umenia, orientuje sa v nich a riadi sa estetickými pravidlami. Rozvíja samostatné umelecké myslenie, pružné rozhodovanie a konanie, presadzuje nové netradičné myšlienky a metódy vo svojom odbore. Je schopný samostatne tvoriť, organizovať, realizovať a prezentovať vlastnú umeleckú tvorbu a vykonávať slobodné umelecké povolanie. Svojou tvorbou je schopný ovplyvňovať a vytvárať estetické prostredie človeka. Odborné vzdelávanie umožní rozvíjať samostatnosť a tvorivosť s dôrazom na divergentné myslenie a konanie vo všetkom, čo súvisí s výtvarným umením a dizajnom, hlavne sklárskym dizajnom, kultúrou osobnosti a umeleckou stránkou remeselného prevedenia. Spája umelecké cítenie s technickými možnosťami na utvorenie kompaktného celku. Po absolvovaní študijného odboru sú študenti pripravení navrhnúť, riešiť, technicky alebo technologicky realizovať úlohy, ktoré súčasná prax dizajnu prináša. Nielen vo vytvorení samostatného objektu, ale i jeho grafické a vizuálne stvárnenie pomocou IKT.

Uplatní sa v podnikaní, pri spracúvaní a zošľacht'ovaní skla, jednoduchých technológiách spracovania a opracovania kovu, spájania týchto materiálov, prípadne môže pokračovať v štúdiu na vysokých školách výtvarného charakteru alebo príbuzného zamerania, prípadne kvalifikovane sa uplatniť v rôznych spoločenských a kultúrnych inštitúciách. Môže pracovať ako učiteľ v základnej umeleckej škole. Navrhujú sklársky dizajn v spojení s interiérom architektúry a priestorové prvky v exteriéri – v mestskom a prírodnom prostredí. Sú schopní tvoriť dizajn pre úžitkové, obalové, technické a darčkové predmety, navrhnúť a technicky zrealizovať grafické stvárnenie katalógov.

Toto vzdelanie poskytuje absolventom potrebné poznatky o človeku, ľudskej spoločnosti, prírode a umožňuje mu chápať vnútorné súvislosti medzi spoločenskými a prírodnými javmi, rozumieť obecným zákonitostiam, chápať a hodnotiť kultúrne dedičstvo a vážiť si ho.

Absolvent je pripravený pracovať na pozíciách zodpovedajúcich úrovni kvalifikovaného pracovníka – špecialistu, ktorý sa uplatní v náročných odborných profesiách v oblasti úžitkového výtvarníctva, umelecko-remeselnej tvorby, sklárskeho dizajnu a dizajnu, ako samostatného odboru. Je schopný navrhovať a riešiť interiéry a objekty exteriérov

architektúry v plošnom a priestorovom prevedení cez jednotlivé technologické a digitálne postupy až po konečnú realizáciu. Je schopný aktualizovať, optimalizovať vzťahy úžitkových výrobkov a životného prostredia z hľadiska požiadaviek a potrieb človeka, za účelom splnenia funkčných, technických, estetických, sociálnych, psychologických a ergonomických kritérií. Podieľa sa na vytváraní a obohacovaní hodnotovej stupnice historických ako aj súčasných výtvarno-technicko-estetických vzťahov a zákonitostí. Má schopnosť vecne, konštruktívne a kultúrovane prezentovať osobné, spoločenské a odborné názory, vedomosti a javy.

Svoje návrhy vytvára na základe znalostí zásad technológie materiálu, technického kreslenia s optimálnym využitím dostupných informačno-komunikačných technológií, s ohľadom na životné prostredie, hospodárne pristupuje k práci s materiálom, surovinami a energiami. Používa racionálne metódy práce, najvýhodnejšie a najmodernejšie technológie a koná v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami humanizmu a demokracie.

Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností musí mať absolvent odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním. Musí byť adaptabilný v príbuzných odboroch, logicky myslíaci, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a schopnosti pri riešení problémov. Vyznačuje sa vysokým stupňom sebaregulácie, sebakontroly a schopnosťou spolupráce. Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehĺbovanie vedomostí a zručností. Je naklonený a otvorený novým trendom a metódam práce vo svojej profesii. Rozhoduje cieľavedome, rozvážne a pohotovo. Mal by používať racionálne metódy práce s novou technikou a technológiami.

Musí sa neustále vzdelávať a štúdiom odbornej literatúry a trvale sa zaujímať o vývoj svojho odboru, ktorého trend je v popredí záujmu dodávateľov a zákazníkov. Koná v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami humanizmu a demokracie. Pri práci uplatňuje poznatky o historickom vývoji, vie oceniť historické hodnoty a artefakty.

Dôležitou súčasťou profilu absolventa sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti hygieny a bezpečnosti práce, starostlivosti o zdravie a jeho ochranu, tvorby a ochrany životného prostredia, ekológie, vrátane starostlivosti o kultúru práce a pracovné prostredie. V príprave absolventa sa kladie dôraz na praktickú stránku vyučovania s cieľom adaptácie absolventa na meniace sa podmienky spoločenskej reality v oblasti umeleckej, ekonomickej a sociálnej.

Súčasťou základných odborných činností je týždňový výtvarný kurz (plenér) a počas štúdia absolvovanie a realizácia ročníkových prác a projektov v hlavných výtvarno-umeleckých predmetoch (klauzúrne = ročníkové práce) v rámci ateliérového vyučovania. Plenér žiaci absolvujú v prírode, v prípade nepriaznivého počasia v odborných učebniach a dielnach, pod vedením učiteľov a súvislú prax v zariadeniach špecializovaných firiem, kde v závere spracujú písomnú správu.

Odbornú prípravu skvalitňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, v zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách, ateliéroch a štúdiách. Vhodnou skladbou predmetov a ich obsahu je možné doprofitovať učebný plán podľa zamerania školy a podľa potrieb regiónu.

Pre vykonávanie pedagogickej práce musí absolvent poznať základy psychológie, základné princípy a didaktické zásady teórie a praxe vyučovania výtvarnej výchovy, poznať základy metódy práce a efektívnosti vyučovania, vedieť napláňovať organizáciu vyučovacej hodiny, poznať tvorivé metódy a postupy odborného vyučovania, ovládať základné znalosti z pedagogiky v aplikácii na umeleckú činnosť.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje kľúčovými, všeobecnými, odbornými kompetenciami, ktorých špecifiká sa uvádzajú v nasledujúcich kapitolách.

Odborný profil absolventa

Po absolvovaní študijného odboru sú študenti pripravení navrhnuť, riešiť, technicky alebo technologicky realizovať úlohy, ktoré súčasná prax sklárskeho dizajnu prináša. Uplatňujú sa pri návrhoch technického, úžitkového ale najmä umeleckého skla trojrozmerných sklárskych výrobkov exteriéru alebo interieru. Dokážu navrhnuť sklársky dizajn jednoduchého výrobku z kalíškoviny, umelecké sklá výplní až po lustre pre obradné siene alebo vstupné haly. Navrhujú sklárske výrobky pre menšie firmy, kultúrne a spoločenské zariadenia i rozsiahlejšie projekty sklárskej identity celo zasklených objektov, budov, hál pre architektonické komplexy, výstavné areály, prezentačné akcie.

Navrhujú sklársky dizajn v spojení s interiérom architektúry a priestorové prvky v exteriéri – vitráž, svietidlá osvetlenia, sklenených šperkov, stojany, vázy, dekoračné predmety a p. Sú schopní tvoriť dizajn obalov a darčkových predmetov, navrhnuť a technicky zrealizovať grafické prevedenie katalógov sklenených výrobkov. Ovládajú prácu s grafickými softvérmi: Adobe InDesign, Illustrator, Photoshop, Macromedia Flash a ďalšími. Súčasťou schopností študentov je profesionálna prezentácia realizovaných návrhov a obhajoba zvolených riešení.

Absolvent štúdia má znalosti z dejín a teórie výtvarného umenia, dejín sklárskej tvorby, dejín sklárskeho dizajnu. Schopnosť kreatívnej kresliarskej štylizácie smerom k modelovaniu, precízne zvládnutie konštrukcie strihu poskytujú študentom priestor na naplnenie ich predstáv o originálnom módnom sklárskom dizajne. Na základe získaných znalostí a zručností dokáže aj previesť voľnú tvorbu skla do módnej svetovej tvorby dizajnu a zaujať aj ako sám podnikateľ.

Dôležitou súčasťou štúdia sú aj predmety zamerané na podnikanie a marketingovú komunikáciu, ktoré majú viesť k osvojeniu a rozvoju schopnosti adaptability na ekonomické a spoločenské podmienky. Aktívne komunikuje v cudzom jazyku

Dokáže organizovať, projektovať a prezentovať vlastnú umeleckú tvorbu vo forme portfólia, webovej stránky a autorskej výstavy.

3. Kompetencie absolventa

3.1. Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi stredného odborného vzdelávania na stupni vzdelania ISCED 5B smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili na tejto úrovni zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie sa musia zakomponovať do všetkých vzdelávacích oblastí. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

A Komunikačné a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať,

spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať v jednom cudzom jazyku a ovládať základy druhého cudzieho jazyka. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samo riadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôbovania učebného prostredia pre integráciu aj znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má vedieť:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v cudzom jazyku,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie s možnosťou učenia sa formou on-line,
- sa oboznámiť s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

B Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a nieť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu a bezpečnosť,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, nieť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať nielen vážne nedostatky ale aj kvalitu vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

C Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Absolventi musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady napr. na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,

- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, prednášanie),
- ovplyvňovať ľudí presvedčaním, pozitívnou argumentáciou a silou svojej osobnosti,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

D Podnikateľské spôsobilosti

Prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, umožňujú samozamestnanosť, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa procesu vzdelávania s využitím najefektívnejších metód, vychádzať z dostupných informačných tokov. Je potrebné vyvíjať motivačné opatrenia. Investícia do ľudských zdrojov znamená umožniť jednotlivcom, aby si riadili vlastné „životné portfólio“ a rozšíriť im tak rozsah vzdelávacích cieľov. Tvorivé a inovatívne vklady do ľudských zdrojov sú integrálnou súčasťou rozvoja spoločnosti založenej na vedomostiach.

Absolvent má vedieť:

- spracovať základné analytické prieskumy a predkladať primerané návrhy na výkon takej práce, ktorú je schopný zodpovedne vykonávať,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- vyhodnocovať možnosti plánovania, finančného zabezpečenia a realizácie projektov,
- samostatne plánovať financie vzhľadom na potreby a ciele vlastnej podnikateľskej činnosti,
- pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia a organizácie,
- využívať marketingový manažment,
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov,
- ovládať princípy a mechanizmus kontrolnej činnosti,
- zisťovať dynamiku vývoja efektívnosti práce, podnikania a porovnávať ju s celospoločenskými požiadavkami a potrebami,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- prijímať a uznávať aj iné podnikateľské systémy,
- ovládať podstatu systémovej analýzy,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- zaujať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- sledovať možnosti a ponuky uplatnenia sa na trhu práce v danom odbore,
- rozhodovať sa cieľavedome a zodpovedne o svojej budúcej profesii a ďalšej vzdelávacej ceste,

- získať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a skutočnými podmienkami,
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

E Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E- learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispeje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má :

- oboznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

F Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plno hodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, seba kontrolu a seba reguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojím podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu rastu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na Zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumenia medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcit, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,

- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- si uvedomiť a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- si uvedomovať vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- sa aktívne zaujímať o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

3.2. Odborné kompetencie

A Požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov,
- používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio- kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových

- prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
 - pracovať s počítačom ako podporným prostriedkom pri navrhovaní a vyhotovovaní sprievodnej grafickej dokumentácie
 - pracovať s odbornou literatúrou,
 - ovládať dejiny umenia a výtvarného umenia, ovládať podmienenosť každej vývojovej etapy umenia až po súčasnosť
 - poznať dejinné súvislosti vývoja ľudskej spoločnosti, prejavy jej hmotnej kultúry,
 - chápať vzájomnú nadväznosť jednotlivých vývojových etáp umenia v rámci pôsobiacich estetických zákonitostí v konkrétnej oblasti národných dejín a aspektom na dejiny výtvarnej kultúry
 - poznať a vedieť charakterizovať umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov
 - mať poznatky zo všeobecných historických zákonitostí estetiky úžitkového výtvarného umenia
 - poznať historické technologické postupy, rôzne povrchové úpravy materiálov
 - používaných v jednotlivých historických obdobiach
 - poznať morfológiu, syntax vo výtvarnej tvorbe
 - uplatňovať plošné, plastické a farebné videnie
 - poznať vlastnosti a spôsoby použitia materiálov vo výtvarnej tvorbe
 - ovládať prácu s farbou, vzťah dekóru a objemu
 - určiť vzťahy medzi tradičným a netradičným materiálom, jeho výtvarnými a výrazovými možnosťami uplatnenia
 - ovládať základy anatómie, proporcií, zobrazovania ľudského tela v grafickej a plastickej podobe;
 - poznať zásady umeleckej tvorby a formovať svoj vlastný výtvarný a umelecký názor
 - mať prehľad o proporčných zásadách, zásadách funkcie a tvarovej kompozície a ovládať princípy ich aplikácie
 - poznať zásady výtvarnej kompozície
 - poznať súčasné módné trendy ako aj domáce a svetové módné dianie
 - ovládať navrhovanie, konštruovanie, technologické postupy a modelovanie s využitím najnovších počítačových technológií
 - vedieť uplatniť variabilné technologické postupy pri tvorbe umeleckého diela
 - poznať materiály, nástroje, náradie, stroje, zariadenia a pomôcky, ktoré sa v odbore používajú;
 - poznať techniky úpravy a technológiu spracovania dreva, kovu, plastu, papiera, kameňa, hliny, skla, textilu a najnovších kompozitných a iných materiálov
 - poznať základy technológie a technologických postupov v oblasti konzervátorských a reštaurátorských prác
 - mať prehľad o možnostiach, uplatnení a využití písma, vrátane určitého stupňa praktických zručností v oblasti uplatnenia písma v grafickom dizajne aj s podporou počítača
 - mať prehľad o základoch fotografovania a zručnosti v oblasti tvorby fotografie a jej využití pri prezentáciách svojej tvorby alebo výroby

- používať základy zobrazovania a funkcií deskriptívnej geometrie, kreslenia technických výkresov
- aplikovať komplexné vedomosti v rôznych výtvarných materiáloch, vzájomne materiály kombinovať a využívať možnosti ich recyklácie
- poznať vzťahy medzi analytickými štúdiami prírodných a umeleckých foriem, štruktúr, ich štylizáciu pre potreby výtvarného dizajnu
- poznať grafické a maliarske techniky, výrobné materiály a špecifickosť ich použitia
- poznať zásady tvorby textu s využitím prostriedkov vizuálnej prezentácie – digitálna fotografia, video tvorba, animácie;
- poznať základy grafického dizajnu s využitím dostupného počítačového softvéru na tvorbu grafických návrhov rôznych reklamných posolstiev;
- poznať základné ekonomické pojmy a kategórie,
- chápať zákonitosti trhu v podmienkach trhovej ekonomiky
- vedieť používať základy obchodného a pracovného práva, pôsobenie zákona o reklame a autorský zákon,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- charakterizovať podstatu podniku, jeho postavenie na trhu, základné podnikové činnosti,
- charakterizovať štruktúru národného hospodárstva a činitele ovplyvňujúce jeho úroveň,
- rozumieť problematike riadenia kvality výroby,
- používať základné pojmy z riadenia výrobnnej spoločnosti,
- poznať základnú štruktúru a komponenty hardvéru počítača a ich vlastnosti,
- poznať zásady pripájania do sietí, vedieť identifikovať a klasifikovať sieťové prvky,
- poznať pravidlá pre prácu s jednoduchými grafickými systémami,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti Informačných technológií.
- ovládať základy bezpečnosti práce s výpočtovou technikou,
- poznať základy psychológie,
- poznať základné princípy a didaktické zásady teórie a praxe vyučovania výtvarnej výchovy,
- poznať základy metódy práce a efektívnosti vyučovania,
- naplánovať organizáciu vyučovacej hodiny,
- poznať tvorivé metódy a postupy odborného vyučovania,
- ovládať základné znalosti z pedagogiky v aplikácii na umeleckú činnosť

Po absolvovaní odboru 82.. L sklársky dizajn disponuje ešte kompetenciami

- ovládať teoretické základy procesov brúsenia a leštenia skla,
- poznať materiály a zariadenia používané pri brúsení a leštení skla,
- vedieť faktory ovplyvňujúce proces brúsenia a leštenia skla,
- poznať všetky používané brusičské techniky a ich charakteristické vlastnosti.
- Definovať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri hutníckom tvarovaní skla a pri tvorbe drobnej sklenej plastiky,
- Rozdeliť sklárske formy a špecifické nástroje a zariadenia,
- Ovládať sklárske techniky uplatňované pri tvorbe drobnej sklenej plastiky v rámci hutníckeho tvarovania skla,
- Poznať zásady chladenia výrobkov, dokončovacie operácie,
- Poznať vlastnosti používaných materiálov, ich prípravu a využitie v rámci jednotlivých maliarskych techník,
- Ovládať možnosti využitia reprodukčných techník v oblasti maľovania skla,

- Poznať zásady vypaľovania vo vypalovacích peciach,
- Poznať princípy a technologické postupy leptania a matovania skla,
- Vedieť technologický postup pieskovania skla,
- Ovládať možnosti využitia gilošovacieho stroja,
- Poznať materiály a technologické postupy zasklievania do olova a zhotovovanie mozaiky,
- Poznať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri výrobe sklenej bižutérie a tvární a spôsoby použitia týchto materiálov,
- Rozdeliť vlastnosti a použitie pomocných látok používaných pri výrobe sklenej bižutérie a tvární,
- Poznať princípy povrchového zošľachtovania sklenej bižutérie,
- Uskutočniť spôsoby povrchových úprav tvární a kovových doplnkov používaných v bižutérii.
- Definovať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri výrobe vitrážového skla,
- Ovládať jednotlivé technológie výroby a špecifické nástroje a zariadenia,
- Poznať sklárske techniky uplatňované pri výrobe vitrážového skla,
- Poznať zásady spájania vitrážového skla pomocou kovových materiálov.

B Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- využívať a aplikovať teoretické vedomosti v praktickej tvorbe,
- prezentovať výtvarnú myšlienku vrátane verbálneho a grafického vyjadrenia v príslušnej dokumentácii,
- používať a presadzovať nové netradičné myšlienky, metódy, technické prostriedky,
- pružne vytvoriť výtvarný návrh, potrebnú dokumentáciu a jej realizáciu v danom časovom limite,
- používať tradičné i moderné výrazové prostriedky,
- aplikovať nové poznatky z odboru vo vlastnej práci,
- pracovať s počítačom, ovládať príslušné užívateľské programy a pomocou nich realizovať výtvarné zámery,
- zvážiť realizačno-technologický postup a predpokladať jeho psychologický účinok,
- fungovať na trhu práce ako samostatne zárobkovo činná osoba,
- posúdiť spôsob nakladania s odpadmi, spracúvaných pomocných chemických látok a ich vplyv na životné prostredie pri práci s drevom, kovmi, papierom...,
- navrhovať správne technologické postupy výroby s ohľadom na použité materiály, technické a ekonomické požiadavky,
- vytvoriť na primeranej úrovni konkrétne pracovné postupy,
- pozorovať, analyzovať a hodnotiť výrobky z hľadiska technologického, funkčného a estetického,
- spracovať výtvarnú dokumentáciu,
- aplikovať vo výtvarnej praxi vedomosti z oblasti počítačových systémov a umeleckej prezentácie,
- využívať v remeselnej práci rôzne tradičné výtvarné techniky,
- komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty, ovládať zasielanie a prijatie príloh,
- účinne chrániť počítač pred nežiaducou infiltráciou,
- pracovať so softvérom podľa odborného zamerania,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby neškodili životnému prostrediu, ale naopak, prispieval k jeho zlepšeniu – recyklácia odpadu,
- používať a aplikovať základné ekonomické pojmy,
- ovládať prvky organizačnej a riadiacej práce,
- využívať právne normy v podnikaní vo svojom odbore,
- posudzovať podnikateľské príležitosti a konfrontovať ich so svojimi možnosťami,

- využívať informačné médiá pri vyhľadávaní pracovných príležitostí,
- zosúladiť vlastné priority s požiadavkami pre výkon povolania a možnosťami zvyšovania kvalifikácie,
- samostatne navrhovať a výtvarné návrhy realizovať v materiáli,
- kultivovane prezentovať svoje práce, využívať rôzne formy a druhy prezentácie,
- prejavíť kreativitu dizajnéra,
- transformovať inšpiráciu cez výtvarný prejav na základe myšlienky do realizácie dizajnu,
- využívať invenčnosť, kreativitu a voliť adekvátne výtvarné prostriedky pri finalizácii návrhov,
- aplikovať vo výtvarnej praxi vedomosti z oblasti IKT a umeleckej prezentácie,
- multimediálne zaznamenávať, spracovávať a prezentovať vlastnú tvorbu,
- vytvárať asociácie medzi skutočným tvarom zobrazovaného objektu a jeho znázornením,
- využívať aplikačné a grafické programy podľa študijného zamerania,
- vytvárať a digitalizovať obraz, zvuk, video, animácie s využitím v odborných predmetoch,
- navrhnuť esteticky, funkčne a vzhľadne riešený výrobok.
- uplatňovať praktické zručnosti v oblasti počítačovej a informačnej techniky,
- zodpovedne narábať s informáciami, pracovať s odbornou literatúrou a inými zdrojmi informácií,
- komunikovať v cudzom jazyku.

Po absolvovaní odboru 82.. L sklársky dizajn disponuje ešte kompetenciami

- rozkresliť dekór farbou a farebnou ceruzkou,
- ovládať základné práce na hladinárskom a guličskom stroji,
- vytvárať hrany na hladinárskom stroji,
- brúsiť plochy na guličskom stroji,
- urobiť rôzne druhy rezov,
- urobiť rôzne druhy výbrusov,
- urobiť banku,
- nabráť sklo na banku,
- pripraviť formu a fúkať do formy,
- naberať a zval'ovať sklovinu,
- tvarovať z voľnej ruky jednoduché sklenené predmety,
- tvarovať hutné sklo z voľnej ruky,
- tvarovať nápojové sklo.
- udržiavať a ošetrovať pracovné pomôcky,
- vykonávať základné cvičenia so štetcom - plošné a ťahové prvky vypaľovacou farbou,
- nanášať oblú a rovné plochy, nanášať plochy matovou farbou, obrúčky robené na točni,
- matovať matovacou soľou,
- ľadovať a kombinovať s inými technikami,
- umiestniť tvar do vypaľovacieho priestoru pece (uzavrieť pec, nastaviť vypaľovaciu teplotu),
- maľovať z voľnej ruky,
- maľovať transparentnými farbami,
- ovládať vysoký smalt,
- vytvoriť maľbu drahými kovmi a listrami,
- lazúrovať.
- určovať materiál vhodný k výrobe bižutérie a ozdobných predmetov a hodnotiť jeho vlastnosti,
- zvoliť, na základe analýzy danej úlohy, vhodný technologický postup pri jej realizácii,
- vedieť zvoliť, na základe posúdenia vlastností rôznych materiálov, ich vhodnú kombináciu,
- uplatňovať ekonomické hľadiská pri rozhodovaní o realizácii výtvarného návrhu,
- aplikovať získané teoretické vedomosti v oblasti navrhovania, praktických cvičení a v praxi,

- sledovať v odbornej literatúre technické a materiálové novinky odboru a nové technologické postupy.
- Ovládať základné práce s plochým sklom pri výrobe sklenej vitráže, základné techniky falošnej a klasickej vitráže,
- Ovládať postup pri modelovaní kovových spojovacích materiálov,
- Ovládať kreslenie a vystrihovanie podkladových strihov,
- Rezať sklené segmenty,
- vytvárať vlastné návrhy v preberaných technikách.

C Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- schopnosťou samostatne myslieť a iniciatívne riešiť konflikty,
- vytrvalosťou, flexibilitou, kreativitou,
- spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeraným sebahodnotením, sebadisciplínou,
- komunikatívnosťou, priateľskosťou, prosociálnym správaním,
- schopnosťou pracovať v tíme i samostatne,
- empatiou, toleranciou, emocionálnou stabilitou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- asertívnosťou, humánnosťou,
- antidiskriminačným prístupom,
- disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou, dôslednosťou, presnosťou a schopnosťou spolupracovať,
- tvorivým a samostatným výtvarným myslením,
- zmyslom pre krásu a estetické životné prostredie,
- pozitívnym vzťahom k životnému prostrediu,
- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam,
- ochotou kontinuálne sa vzdelávať.

4. UČEBNÝ PLÁN

Druhy programov/komparácia	Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program	
Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín v štátnom vzdelávacom programe ¹	Celkový počet hodín za štúdium	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ² 82xx 7 sklársky dizajn	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	59	1888	42	1344
Disponibilné hodiny	40	1280	28	896
CELKOM	99	3168	105	2240

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe 82xx 7 sklársky dizajn	Celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	59	1888	42	1344
Teoretické vzdelanie	26	832	26	832
Praktická príprava	33	1056	37	1408
Disponibilné hodiny	40	1280	0	0
SPOLU	99	3168	105	2240
Krajinársky kurz				
Súvislá pedagogická prax				
Ročníkový projekt				

4.1. Učebný plán školského vzdelávacieho programu študijného odboru 82.. L SKLÁRSKY DIZAJN

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola sklárska, Súhradka 193, 020 61 Lednické Rovne
Názov školského vzdelávacieho programu	Umelecké spracúvanie skla
Kód a názov ŠVP	82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba
Kód a názov študijného odboru	82.. L sklársky dizajn
Stupeň vzdelania	vyššie odborné vzdelanie – ISCED 5B
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná, pomaturitné špecializačné štúdium
Vyučovací jazyk	slovenský

¹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

² Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Kategórie a názvy Vzdelávacích oblastí a názvy predmetov			Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
		1.	2.	3.	Spolu	Disponibilné hodiny
Teoretické vzdelávanie	26	15	14	12	26	3
Odborná jazyková príprava v cudzom jazyku		3	3	3	6	
Odborný cudzí jazyk		3	3	3	6	
Umelecko –historická výchova		4	4	4	8	1
Dejiny výtvarnej kultúry		4	-	-	4	
Kultúrny dejepis			3	3	6	
Dejiny sklárskej tvorby			1	1	2	1
Psychológia a marketing		8	5	4	8	2
Psychológia			1	0	1	
Aplikovaná psychológia			0	1	1	
Marketing			2	1	3	
Ekonomika		3	0	0	3	
Technológia		3	2	2	4	2
Sklárske materiály		2				
Pedagogická príprava		0	2	1	3	
Teória odborného vyučovania			2	0	2	
Pedagogický seminár			0	1	1	
Praktická príprava	33	17/19	21/22	21/19	39	24
Modelovanie a modelárske techniky		8	6	6	20	8
Výtvarná príprava		4				
Figurálne kreslenie a), c)		2	4	4	6	4
Modelovanie a), c)		2	2	2	4	4
Praktická príprava		2/4	2/3	2/0	25	12
Počítačová grafika a), b)		0/2/3	2/3	2/0	6	3
Technické kreslenie		2				
02 brúsenie skla		6	11	11		
Navrhovanie a), c)			5	5	10	5
Prax		6	6	6	12	4
03 hutnícke tvarovanie skla		6	11	11		
Navrhovanie a), c)			5	5	10	5
Prax		6	6	6	12	4
04 maľovanie a leptanie skla		6	11	11	28	
Navrhovanie a), c)			5	5	10	5
Prax		6	6	6	18	4
07 vzorkárstvo sklenej bižutérie		6	11	11		

Navrhovanie a), c)			5	5	10	5
Prax		6	6	6	18	4
11 výroba sklenej vitráže		6	11	11		
Navrhovanie a), c)			5	5	10	5
Prax		6	6	6	18	4
Pedagogická príprava		0	2	2	4	4
Metodika odborného vyučovania			1	1	2	2
Nácvuy v odbore			1	1	2	2
Bezpečnosť a hygiena pri práci		1	Zaradené v rámci vyučovania			
Ekológia		1				
Disponibilné hodiny	40				Zaradené	
Voliteľné predmety	zaradené					
S p o l u	99	34	33	33	100	

Činnosť	Počet využitia týždňov		Spolu týždňov
	1.	2.	
Vyučovanie podľa rozpisu	33	30	63
Krajinársky kurz e)	1	0	1
Súvislá odborná prax f)	1	1	2
Ročníkový projekt g)	1	1	2
Súvislá pedagogická prax h)	1	2	3
Absolventská práca a skúška i), j)		3	3
Časová rezerva	3	0	3
Spolu týždňov	40	37	77

Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Poznámky k učebnému plánu :

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah.** Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti **predstavujú nevyhnutné minimum.** V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. **Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa.** Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a

vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je **minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín**, za celé štúdium **minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín**. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva (7 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie absolventskej skúšky.
- d) **Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.**
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. **Výučba cudzieho jazyka sa realizuje minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku a je súčasťou teoretického vzdelávania.** Ak škola nevyučuje cudzí jazyk, ktorý žiak absolvoval v predchádzajúcom štúdiu, výučba prebieha podľa výkonových a obsahových štandardov **na stupni vzdelania ISCED 3A.**
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach, ateliéroch, školských dielnach) a umeleckej praxe. Na praktických cvičeniach a umeleckej praxi **sa žiaci delia do skupín 5-9 žiakov, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov.** Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o doplnení niektorých zákonov NV SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytnutie a používanie OOPP NV SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami, NV SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnej bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko NV SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a zdravia, označenia pri práci. Interné predpisy. Smernice. Kniha úrazov
- g) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov **je krajinársky kurz (plenér)**, ktorý sa realizuje v rámci časovej rezervy v školskom roku. Konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva vybraných odborných a výtvarných predmetov a realizuje sa v 1. alebo na začiatku 2. ročníka v rozsahu 5 pracovných dní.
- h) Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v hlavných odborných výtvarných predmetoch je absolvovanie práce na **ročníkovo projekte (klauzúrna práca)** v 1. - 2. ročníku v rozsahu 5 pracovných dní.
- i) **Súvislú pedagogickú prax absolvujú žiaci počas štúdia v 1. ročníku v rozsahu 5 pracovných dní – ako externé náčuvy v odbore a v 2. ročníku v rozsahu 1 pracovných dní ako priamu vyučovaciu prax.** Žiaci absolvujú 6 hodín praxe denne, z toho - 2 hod. priama vyučovacia povinnosť a 2 hod. ako príprava na každú odučenú hodinu.
- j) **Disponibilné hodiny** sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania. Disponibilné hodiny zohľadňujú záujmy žiakov, rodičov a potreby regiónu, ako aj personálne a priestorové podmienky školy. Disponibilné hodiny **posilňujú profil žiakov**, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na absolventske

skúšky a prijímacie konanie na ďalšie štúdium. Ďalej umožňujú efektívne využitie medzipredmetových vzťahov na vyššej úrovni. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných a nepovinných predmetov) v učebnom pláne.

- k) V závere štúdia žiaci **počas dvoch týždňov vypracúvajú absolventskú prácu**, ktorá je, spolu s obhajobou, súčasťou absolventskej skúšky .
- l) Absolventská skúška sa organizuje **podľa súčasne platnej školskej legislatívy a ŠVP pre ISCED 5B**.